

Èse de două ori în septemana: **Joi**-a și **Duminică**-a; era cându va pretinde importanta materielor, va eși de trei sên de patru ori în septemana.

Pretiuul de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu întregu ..... 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu ..... 4 fl. v. a.
„ patrarîu ..... 2 fl. v. a.
pentru Romania și străinatate:
„ anu întregu ..... 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu ..... 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti, dd., core spundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresă si corespundintiele, ce pri voscu Redactiunea, administratiunea sên speditur'a; câte vor fi nefrancata, nusa vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru **anuncio** si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiuul timbrului câte 30 cr. pentru una data se anticipa.

Invitare de prenumeratiune

„**ALBINA**„
pe patrarîulu de la 1. aprile, ce tocmai incepe, cu pretiuul si în conditiunile de pana acuma, precum se vedu acelea mai susu în fruntariu.

Budapesta în 27 aprile 1874.

(Aparitiune memorabile, ce merita ca sê ni-o notăm tu bine si sê o apretiuim cum se cade.) Cându la 1/13 aprile în Cas'a reprezentativa a Dietei magiare se întimplă scandalosulu afrontu între dd. **Mileticiu**, **Polit** și între min. de interne, amenintiandu adesa acest'a cu carcere și cu furci pro toti cei-ce ar cutesă a pretinde afara din Dieta, ceea-ce este unu adeveru **faptec**, r. conosciutu de tota lumea, cumca adesa **tiér'a Ungurésca** nu este o **tiéra magiara**, o **tiéra a natiunii genetice magiare**, ci este o **patna comuna a tuturor diferiteloru popóra**, ce o locuescu pre buna dreptate, cu alte cuvinte, este o **tiéra „poliglota“**: atunci, redicandu-se în contra acestei amenintiari nesocotite o furtuna cumplita în foile straine, anume în cele germane de peste Laita, lumea stă uimita si nu scia sê pricépa: cum de o data **nemii nostri deveniso amicii si operatori nationalitatiloru amenintiate cu sugrumare** — de aceia, câroru ei pana aci pururi li-au secundatu intru apesarea romaniloru si slaviloru, pururi împintinandu-i spre acest'a?!

Astadi enigm'a este delegata.

Intocmai pre atunci esise la lumina unu decretu alu ministrului pentru comunicatiuni, d. **Péchy Tamás**, prin carele punea celu din urma terminu amploiatiloru nemti de la drumurile de feru unguresci, pentru **invetiarea limbei magiare** si folosirea numai a acesteia în functiunile lor, la din contra **amenintiandu cu demisionare din postu** — fora gratia!

Ast'a a fost caus'a marei iritatiuni si indignari a veciniloru nostri germani! Sórtea a 2 — 300 de dregatori nemti de la drumurile de feru unguresci, mai aprópe si mai tare li-a atinsu pre — **invetiatii** si **pré dreptii** nostri vecini nemti, de câtu împilarea la pamentu si amenintiarea cu nimicire a **milliôneloru de romani si de slavi!**

Da; acést'a astadi este constatatu, căci foile amentite meru continua atacurile si injuraturele în contra siovinismului magiaru, anume în contra guvernului de astadi, insa — **dejá** nici nu mai amintescu despre cumplit'a amenintiare, armata de dlu min. **Tisza** în faci'a serbiloru si romaniloru, ci numai despre „**barbar'a ordinatiune în privint'a nemtiloru de la drumurile de feru!**” Pentru acést'a — „**brutalitate**„ acést'a „**barbaria**„ acestu „**asiatismu**„ magiarii merita a fi scosi din Europa!

Firesce, la inceputu, pentru scopulu d'a capetá indignatiunea lumei culte în contra — „**barbariloru dui magiari**„ li-a venit bine la socóta nemtiloru nesocotit'a espeptatiune a d-lui min. **Tisza**; dar — numai ca de inceputu alu agitatiunei cu mare furóre; acum, că lumea este iritata, despre apesările si nedreptatirile nationalitatiloru nu mai vorbescu; pre candu pentru periclulu ce amenintia pioneriloru lor de la noi, celoru câte-va sute de amploiatu de pe la drumurile de feru în Ungaria, se formédia comploturi formali si se conspira atátu în sferile politice, câtu si în cele comerciale si industriale!

De aci ori-cine are v'runu picuti de minte sanetósa, fie unguru, fie romanu, se póte convinge, că — ce felu este amic'a si sentiulu moralu si umanitariu alu gloriosiloru nostri vecini filosofi de peste Laita; dar totu asemenea se potu convinge si bietii sinamagiti ai nostri, cei-ce din alarmulu foiloru straine se pusera a fabrica arme pentru fanfaronad'a lor, ce o numescu politica, arine nu în contra magiariloru propriamente, ci în contra partitei nationale romane de la Diet'a ungurésca, imputandu-i **ticalosia** că n'a spriginitu pre dlu **Mileticiu**, intru a se face unélta scopuriloru germane!

Este tristu, candu astadi romani, ce vreu a trece de **conducatori ai opiniei publice**, se aréta simpli ca copii în politica.

Apoi si fuim'a ce se respandise despre interesarea strainetatii de caus'a, resp. de amenintiarea nationalitatiloru — remase neadeverita. Chiar notiti'a ce o luara unele foi din **Francia** despre incendinte, este — desl în favorca nationa-

litaliloru, pré pucinu cumpenitória, fiindu ea în cea mai mare parte radimata pre date ne-essacte si de altmintro câtu se póte de ferita si de umbra de a aparé oficiale sêu măcar semioficiale.

Cu unu cuventu: **guvernulu magiaru de astadi s'a taiatu reu** — prin **nespocónti'a si brutalitate sa si prin coincidint'a evenimentelor**. Er noi, **déca** avemu minte si intieleptiune, apoi inca o data primiramu **invetiatu'a**, că — unde este partea cea slaba, unde si candu dóre reu pre contrari, si unde si candu si cum trebuie ei lovitii! —

Cine are — dreptu si — cine minte?

În timpul mai recente ni venira din diferite parti ale Transilvaniei, diferite întrebări si reflexiuni în privint'a — „**nedumeritei politice sêu tiente si maniere**„ a foiloru politice din Brasiovu, specialminte a **Orientulu L.**

Mai vertosu ne surprise cele ce ni se scrisera si descoperira din partile **Fagarasiului**, **Abrudului si Sibiiului**; le-am si luat — pentru noi spre sciintia, dar — nu potemu sê le aflám calificate de a le publica, fiindu noi de credint'a, că prin publicarea si discuterea lor în publicu, nu am molcomi spiritele, nu am inainta apropiarea si consolidarea barbariloru mai de frunte din tiéra, ci tocmai s'ar subopá si mai multu amórea si increderea reciproca între romani, de care crima noi, în lupt'a nostra **serioasa**, nu vrem, nu potemu sê ne facemu culpabili.

Atát'a simplu notámu spre directiune amiciloru nostri, că noi — desl concedemu, cum acele două foi „**nespusu de multu au stricatu causi romane**„ desl admitemu si aceea, că — „**Orient. L. a întrecutu în efectulu pro- casu chiar meritele fie-iertatoru „Concordia“ si „Patria“ pentru stapanirea magiara**„ — totusi suntemu de parte de a crede, că acést'a ar proveni — „**din coruptiune**„ sêu din **eclectice de creeri**„ ci tienomu ca pana aci, că este din **nepricepere sêu marginire politica**, din cumplit'a amagire, că la noi astadi prin fanfaronade s'ar poté câscigá terenu si inainta o cauza morale solida!

Dospre acést'a grea amagire, sinamagiti se vor convinge pré curendu si atunci propriamente se va vedé, că — ce valóre morale si nationale au ei; căci aci jace gravitatea lucrului, de aci esa — **sacrificiulu, resignatiunea, supunerea la disciplina!** Pana atunci, dupa noi, trebuie sê li dăm pace, sê nu îi turburám si impedcám în pornirea loru **fanatica**, tocmai pentru că este fanatica, unde capacitatea nu incapa, pentru că poterea intelectuale este supresa de fanaticismu. —

Mai ieri primiramu din partile **Clusului** o corespundintia, carea — presupunendu, că

noi nu petrecemu cu atentiune nici cele ce scrie dlu **Aron Densusianu** în „**Orientulu**“ sêu, nici cele ce mangesce dlu **Moldovan Gergely** în „**M. Polgár**„ ni aréta, cum celu d'antaiu meru ne numesce cu frumosulu titlu de „**mameluci ai d-lui min. Tisza**„ de — **ómeni nitati de desorint'a loru câtra poporulu romanu**, cu unu cuventu de — „**tradatori ai cauzelor nationale romane**„ — pre candu totu în acelu timp, dlu **Moldovan Gergely** ne descrie, ca buna óra în fruntea lui „**M. Polgár**“ din 22 aprile, (nr. 91.) de cei mai aprigi contrari, ma chiar **inamici ai dloru de la potere**, anume ai dlii **Tisza**, **Trefort** etc. câroru noi li denegám pana si bunavoint'a facia de romani, ba li atribuim tu tota reutate! si ale câroru grele si consecinti atacuri „**producu sange reu atátu în diosu câtu si în susu!**“

Acestea arétandu-ni, întreba acea corespundintia din **Clusului**, că — **care dintre ambii aci contrari ai nostri are dreptu, si care minte?** Căci oandu duoi despre unu lucru afirma cu totulu contrarie si opuse, nu este cu potintia sê aiba ambii dreptu, sê fie ambilaterale afirmatiuni adeverate. — Ni se cere deci, a supune acést'a întrebare apretiiirii publicului celui mare alu nostru, carele de buna séma, fara esitare va pronuncia **judecat'a** sa în contra „**Orientulu L.**“

Intr'adeveru **déca** colónele foii nostre n'ar avé alta mentiune, ar fi fórte picante lucr, a inserá din nru în nru **judecat'ile** atátu de drastece si contrarie asupra nostra a foiloru provinciali — atátu a celoru romane din Brasiovu, câtu si magiare si germane din **Clusiu**, **Aradu**, **Temesiora**, sêu si din **Capitale!** Din atare punere langa o lalta si sub ochii publicului celui mare s'ar lamuri pe deplin, că — noi mergemu **calea drepta, calea de midilocu**, evitandu cu scrupulositate **estremele**, ne-admitiendu nici o data a fi rapiti si teraiti de patima órba.

Er specialminte, încátu pentru intrebarea din **Clusiu** observám, că — **alternativ'a** ei nu stá, celu pucinu în casulu de facia nu.

Noi petrecemu cu atentiune cele ce ne interesédia. Articululu d-lui **Moldovanu**, celu mai susu amentitu, este — ce e dreptu, în contra lui **Babesiu** si a **Albini** scrisu, si totusi elu la unu locu numesce langa **Babesiu** pre **Densusianu**, casl cum ei ar fi un'a si ar lucrá în buna intielegere totu asemenea: si acést'a caracterisédia retaciore!

Noi — dupa celu mai curatu cugetu respundemu, că — nici are dreptu dlu **Moldovanu** în „**M. Polgár**„ nici dlu **Densusianu** în „**Orientulu**“ sêu; ambii gresiescu si judeca si acusa falsu.

Babesiu si „**Albina**“ si **partii nationale** — nici sunt „**mameluci**“ si **slavi captivati**, ori **tradati ai dloru magiari** si nici inamici de mórte ai acestora sêu ai natiunii magiare, ci sunt — între tóte improjurările **operatori ai dreptulu si dreptatii si contrari ai abuseriloru**

FOISIORA.

ACROSTICHON.

dedicatu Ilustratii Sale **IOANU METIA U**, cu ocaziunea instalarii sale de **Episcopu gr. or.** alu **Aradului**, **Ienopolei**, **Oradui-mari** si-a **Zarandului**.

Torente adunci de lacrimi si riuri largi de sange,
Romanulu, aceste populu de rele multu cercatu,
Avut'a se indure, pan' a potutu refrange
Eclipsi'a, ce sórtea pe frunte i-a marcatu.
S'au scurtu insec de a rendulu acele largi torente,
Crescendu în a loru urme de gloriu monumente...
Adi vocea mantuirei la vietia ni-a chiamatu!

E gloriosu si falnicu, candu cartea istoriei,
Poporeloru ni-aréta esemple vitejiei.
In acte de bravura consiste-a omenirei
Sublima missiune de fapte barbatiesci...
Candú inse arm'a-i franta si braciule muiete,
O magica sulfare de unde li-adia?...
Poporele-su ca nave de valuri fasciate —
Unu portu de mantuire de unde li-se 'mbia?...
Lumin'a si credint'a-i simbolulu salvatoru, —
Unirea-i fort'a loru!

Metianu! Adi alu teu nume de-acést'a trinitate
Eternulu Dieu voit'a se fie mirutu...
Tu dar, ce adi calci pragulu la 'nalt'a-ti demnitate,
Inchina-ti vietia-acestui principiu întrecutu...
Astfelu primindu toiagulu bisericel romane,
Natiunea ti-urédia, pré demnule stapanu:
Unu campu sê-ti fie viet'a, roditi si îndoritu!

—l. —b.

ACTIVITATEA

Vicariloru foranei episcopesci gr. cat. din districtulu Nasedului, dela infientiarea vicariatulu pana la Vicariulu Anchedimu Popu inchisive.

— Urmare. —

V. Vicariatu Macedonu Popu.

Succesorele lui **Ioanu Marianu** am fostu eu, **Macedonu Popu**. Sum nascutu în **Sangiorgiu**, din parintii **Jacobu Popu**, parochulu locului si **Maria**, legiuit'a sa **muieru**, în **Iuliu** spre serbatórea nascerei lui **I. Botezatoriulu**, si botezatu în serbatórea taierei capului acestui profotz, anulu 1809. Am inceputu a ambá la scóla în loculu nascerei, affandu-se aici scóla erariala romanésca. Dupa aceea — absolvindu scótele normale în **Nasedu**, era cele gimnasiali, liceali si seminariali în **Bistritia** si **Blasiu** în anulu 1834 — fui numitu de profesore în gimnasiulu din **Blasiu**, în lun'a lui **Septemvre** a amentitului anu, unde — fiindu ordinatu de preotu celibe prin episcopulu **Ioanu Lomeni** în serbatórea **SS-loru Apostoli Petru si Paulu** în 1835 — am ramasu pana la finea anulu scolastecu 1838, candu — parte la recercarea comandantelui de regimentu, facuta catra episcopulu, parte a vicariulu **Marianu**,*) asemenea facuta catra

*) **Marianu**, ca unu barbatu zelosu co erá, l'a recercatu sê vine la **Nasedu**, pentru că voiá a si-lu cresce de succesore, precum s'a si facutu. N. Tr.

mine, — am lasatu postulu profesoralu si am venit de buna voiá la **Nasedu**, în calitate de catechetu a scóloru normali si a casei educative impreunate cu acést'a, cum si de capelanu primariu în parochia **Nasedului**, care oficiu l'am si dusu, propunendu în scóla afara de studiulu religiunei si istori'a în clasa a **IV.** pana la anulu 1846, candu în **Iuliu**, dupa mórtea vicariulu **Marianu**, fusem numitu de parochu a **Nasedului** si administratoru vicariatulu, era în **Maiu** 1847 de vicariu actualu foraneu episcopescu.

Activitatea mea se póte vedé din protócolele remase în arhivulu vicariule, osebitu în cele dela anulu 1850 pana la promotiunea mea, precum si din urmatóriele:

1. Precum predecesorii mei, asiá si eu m'am straduit, mai cu séma cu ocaziunea visitatiunei canonice, tienute din cause lesne de aflatu numai în dominece si serbatori, a aduce pre comune, ca sê edifice case parochiale, singurulu midilocu de a emancipá parochiotele de preoti ignoranti; ci nu mi-a succésu numai în **Sangiorgiu**, **Sânt-Ioanu**, **Gledinu** si **Moraveni**, si asiá si eu am fost silitu a recomená la preotia, respective la invetiarea teologiei de cursulu inferiore, pre unii cu portare morale, ci numai cu absolvirea clasiloru normali.

2. Fiindu mai în tóte comunele beserecele mice si de lemn, m'am nisuitu a aduce pre comune, ca sê edifice beserece dupa gustulu tempului modernu, de materia solida; ci nu mi-a succésu fara numai în **Lesiu** si

Teha, la ce a contribuitu si zelulu celu neobositu alu parochiloru **Antonu Malain** si **Gregoriu Moisilu**. S'a edificatu si în **Gledinu**, ci de lemn, fiindu că desl am indebuintiatu tóte midilócele spre a aduce pre comuna la edificare din materia solida, totusi remasera fara efectu. — Póte chiar oratori'a lui **Cicerone** si **Demosthene** nu ar fi potutu misca si abatu dela propusulu celu prostu.

3. În anulu 1848, lun'a lui **maiu**, 13 **) midilócinu episcopii romani dela **Inaltulu Regimu** tienerea unui congresu nationalu la **Blasiu**, spre a-si descoperi postulalele sale, m'am dusu si eu, pe peselu mele proprio. Dupa reintorcere, intielegendu dela mai multi barbatidemi, cumca granitieri ar avé dorint'a a tiené o conferintia în **Nasedu** spre a-si descoperi gravaminele lor si a core usurarea, am midilócinu prin comandantele de regimentu, **Br. Iovitch**, dela comandantele trupeloru imperatesci din **Ardealu**, **Br. Puchner**, tienerea acelei conferintie, la carea au fost de facia reprezentantii tuturor comunelor, mai multi din preoti si sub-officiri. Luandu-se tóte gravaminele intru o petitiune catra **Maiestatea Sa Imperatulu**, compusa parte de adjutantele regimentulu **L. Luchi**, parte de mine, s'a alesu pentru ducerea acestei petitiuni la **Viena** vicariulu, sergentele dela a **II. compania**, **Ioanu Botirla**, si caprarulu **Ioanu Bota** din **Vararea**, si dandu-li-se bani pentru apesele

) Pote intielege datulu pornirei la **Blasiu. N. Tr.

si volniciloru; acésta in sa in modu corespun-
diatoriu imprejurărilor, adica astadi dupa
regulele si cu manierele culturai parlamen-
tari, mane — pôte altfelu; nici candu in sa
ca demagogii.

Acel este adeverulu; in acésta privintia
noi cu tôta incederea si fara nici câta temere
ni supunem tienu'ta politica judecătii presin-
telui si viitorului. —

Budapesta, in 29 aprile n. 1875.

In svatulu tiei curgu desbaterile forte
rapide si se resolu si cele mai incurcate afac-
eri fora greutăti. Cum si nu candu guver-
nulu actualu dispune de o majoritate asiă in-
semnata! Alt'a inse este intrebarea, câ ore
resolvescu lucrările in interesulu patriei? —
La acésta intrebare ni va da responsulu pre-
cisu viitorulu. De acea noi insemnămu acé sim-
pluminte unu actu, cu nu pré are asemenare
in ietoria parlamentarismului magiaru de la
67. Este cererea guvernului de a i se dá prin
Dieta plenipotintia generale in afaceri de ale
drumurilor ferate. La cladirea drumurilor
ferate de la 67 in eoce s'au spesatu adica
mai multu de câtu s'a preliminaru, cu peste
90 de milioane, si societătile drumurilor fe-
rate au formulatu deci atari promisiuni. In
câta de tiara, prin ce s'a entrieratu creditulu
si a câloru ferate si a tiei. Pentru a aduce
in curatu acésta afacere, guvernulu ceru plu-
nipotintia generale, promitiendu câ va tien
contu de interesele tiei. Si Diet'a a pusu
pundu pe acésta promisiune, desi parintiloru
patriei li s'a datu ocaziune a se convinge nu
odată, câ ce ajungu atari promisiuni. Apoi
s'a mai datu guvernului inca plenipotintia si
ca se urce garantiă de interese la drumu-
rile ferate cam cu unu milionu, ca asiă socie-
tătile drumurilor ferate se so apuce de nô uc
investitii pentru usurarea comunicatiunii,
ce o cam intardiata, prin multele neajunse. Va
se dica acel indirecte se redica érași dările,
câci sum'a, cu câtu se vor urcă garantiile, va
trebuî platita, ce nu se va poté decătu prin
urcarea de dări din nou. Guvernulu n'a voitu
a resolve acéste cestiuni pe cale legalistica
acel, chiar naintea alegeriloru, ca nu cum-va
se si strice prin oroiarea si mai a altoru dări
nôue, ér Diet'a s'a grabitu a-lu scapă de ne-
placeri, votandu-l la 28 l. c. cartă bianca in
acéste cestiuni!

In siediint'a de mane, veneri in 30 l. c.
se va pertraptă legea de bugetu pro 1875,
care trecu astadi prin desbateri in comisi-
siunea financiara si fû primita in unanimitate.
Reproducem si asta data starea casei statului.
Spesele ordinare pe 1875 sunt: 206.521.550
fl. ér venitele ordinare: 206.434.748 fl.; astu-
felu deficitulu in ordinariu e: 86.802 fl. Spe-
sele extraordinare inse sunt: 26.549.753 fl.
pre candu venitele extraordinare sunt numai:
5.024.652 fl.; astu felu deficitulu in straor-
dinariu e: 21.570.106 fl. Peste totu deci de-
ficitulu este: 21.656.908 fl. Acésta va se se
acopera din partea ce mai e la dispozițiune
din imprumutulu celu de 76 1/2 mill. —

Buletinulu oficialu, „B-P. Közlöny“ in
nrulu de marti 27 aprile, impartiesce unu
biletu alu Maiestății sale, prin care se redica
din postu 6 comiti supremi, unulu se strapune
si 13 se denumescu din nou, si anume se do-
miesiunedia: comitele Uniadiei, L. Barcsay, —
c. Solnocului interiore, c. A. Bethlen, — c.
Hevesiului si a Solnocului din afara, L. Ku-
binyi, — c. Cetății-de-balta, A. Szilády, —
c. Albei-de-diosu, G. Pogány, — c. Sarmariu-
lu, N. Uffafussy, — capitulu Cotății-de-
pétra, I. Földváry; si apoi se denumescu:

G. Pogány in Uniadiora, C. Szabó in Raab, c.
St. Eszterházy in Posionu, St. Perzel in Tolna,
L. Takács in Cetatea-de-feru, L. Miskolczy in
Solnoculu mediu si in Crasna, L. Bóthly in
Hevesiu si Solnoculu din afara, c. G. Bethlen
in Cetatea-de-balta si Alba superiore, C.
Zeyk in Alba inferiore, F. Domakidy in Satu-
mare, b. D. Bánffy in Solnoculu interiore si
Cetatea-de-pétra, A. Radvánszky in Sohl si
Turocz, c. C. Eszterházy in Clusiu si c. A.
Forgach in Granu.

Denumirile nôue arăta, câ dlu C. Tisza
si-a datu nișintia se asiedie in posturile de
comiti sup. emi câti ômeni de ai sei a potutu
numai; dar mai tare bate la ochi, câ dlu G.
Kemény, se vede a se fi ingrigitu forte tare
de rudeniele sale!

Mai observămu acé, câ acel pentru prima
ora s'au denumitu in câte duple comitate nu-
mai câte unu capu, si inca după cum arăta
acésta lista de denumiri—in comitate mai de
totu romane!

La 23 l. c. si-a inchiata lucrările Co-
missiunea emisa de Dieta pentru a cercetă
actele relative la vendierea paduriloru de
statu din distriptulu Nasedului. In acésta
siediint'a, dupa ce se constată câ commissiunea
nu este chiamata a-si dá parerea asupra na-
turei de dreptu a contractului, s'a redicatu
la concludu, câ se se aviesdie ministrulu se
prezente legelatiunii acelu contractu dinte
Nasedului si ministrulu pentru discussiune
constitutiunale si eventuale inarticulare, câci
dupa actele prezentate, acelu contractu nu e
profitabilu pentru statu si fiindu acé vorba de
instrainarea averii statului, se recere apro-
barea legelatiunii. Se vede deci, câ nișintie-
le si apucaturele boieriloru magiari din Ar-
dealu, inimici de mörte a totu ce e romanu,
au suferitu naufragiu si sperantiele lor se
vor spulberă. —

Institutulu „Dacia“

Lectoriloru Albinei, decandu ea assiste,
a trebuit se bata la ochi — bucuria, atenti-
nea, interesera nôtra pentru ori ce felu de
prograsu nationalu, dar deschiliatu pentru pro-
gresulu ce am observatu icel-coliă pe terenulu eco-
nomicu, pre terenulu dezvoltării materiali.

Firesse, câci in acésta privintia romanulu
a fost mai remasu inderetu, atătu de tare re-
masu încătu tomai pre acéstu terenu se pare
câ este amenintiatu pona si in asistintia sa.
Se intielege deci, câ ori-ce progresu, ori-ce
de-zvolta e si intarioru pre acéstu terenu, este
ca o garantiă a poterii de viétia, a posibilei
prosperării nationali, a unu viitoru mai fru-
mosu.

Intré progreselu pré imbucurătorie de
acésta natura, onorabilulu nostru publicu si-va
aduce am nte câ am notatu pururi la priulu
locu — Institutulu de ascuratiuni „Dacia“
din Bucuresci, una creatiune — am poté dice
— curatu romana, de organizare si admini-
strare excelente, cu poteri si intelectualu si mor-
rali si pecuniari forte considerabili, si — toc-
mai prin acésta cu rezultate din anu in anu
tutu mai frumoșe si manôse.

Mai la vale publiămu tabloulu generale
in cifre, despre activitatea sa in anulu 1874 si
totu de o data bilantiulu; firesce câ cifrele ge-
nerali, ce figurălia in acéstu tablou numai
atunci s'ar arăta in adoverat' a loru lumina, deca
spaciulu si timpul ni-ar permite a li dá se
esplacitiunea mai speciala; dar — la acésta pia-
ore trebu se renocemămu pentru caus'a multora
altoru cestiuni si interese, pre cari nu ni este
fertatu a li negrigi, ba nici reportulu cu darea
de sêma speciale a consiliulu administrativu,
precum s'au prezentatu acésta in adunarea ge-

nerale a trei'a din 12 aprilu n. nu suntemu in
stare de a publică; totusi unele momente de
mare importantia, din acéstea si dupa alte date
se cere, cauta se amintimă spre ilustrarea cre-
scendei dezvoltării si insemnătati a acéstei in-
treprinderi romane.

La primulu locu trebuie se amintimă, câ
in anul' espiatu 1874 acéstu institutu — dejă a
lucratu — cu deplina putere in toti ram'i de ase-
curatiune, in toti progresandu câtu de bine, in
toti producendu avansuri cu numai pentru ac-
tionari, ei in forte mare mesura câ pentru pu-
bliculu ascuratori.

Si s'a intem latu, câ acéstu institutu toc-
mai in anul' trecut, alu 3-lea alu existintiei
sale, avă a sustiené unu proba dinte cele mai
grele, solvindu daune ascurate de 2.707,088
lei nôui, presandu in primulu anu elu existintie-
tiei sale a solvitu desdandări numai de 106,414
l. n; in slu dnoiea de 771,556 l. n.

Si — pe langa tôta enormea suma de
desdandări institutulu „Dacia“ totu a mpar-
titu actionariloru, câtra dobând' a ordinariu de
8%, inea câte o dividendă de 10%, va se dica
in totale câte 18%.

Cu dreptu cuventu deci „Pressa“ din
Bucuresci se prima, câ — „pucine societăti din
Europa, in acéstei imprejurări — potu se deé
asiă stralucite rezultate.“

Peste totu, pentru d'a constată marele fo-
losu ce a adus acésta societate economica ro-
mana publiculu romanu, ajungu a spune, câ
ea, trei ani de dila de candu este in lucrare, a
impartitu — parte ca profitu actionariloru, parte
ca desdandări p biloulu, parte la fondulu de
reserva si spre acoperirea spesoloru fundatori-
ali si de administratiune, pré insemnat' a suma
de: 5,004,503 lei nôui sêu franci.

Dupa reportulu si darea de sêma, ce
anuntiarămu mai susu, institutulu romanu de
ascuratiune „Dacia“ dejă are Representantie
stabile in Viena, Berlin si Petropole. Ea a
dobanditu autorizarea de a operă in tierela
Austriei. Despre Ungaria reportulu nu ni
spune nimic; dar noi, par' câ soimu cum din
acésta parte s'a obvertatu parcură, cumca se
astepte pona se va creă o legi in acésta pri-
vintia, carea lipsece. Ei bine, tocmai luni-
treouta, adica in 16 aprile trecura prin de-
baterea Camerei ungueresci §§. 212—215 ai
codicelui comercialu, cari dispuu despre ast-
felu de autorizări pe temelulu dreptulu de
reciprocitate. Desă acé se statorira unele condi-
țiuni cam pré grele, totusi noi nu induomă,
câ „Dacia“ va fi prim'a societate romana de
peste Carpati, carea si-va câștigă dreptulu si
incepe operatiunile sale sê din coci de Carpati;
câci — pre câtu soimu noi, ea este in pozitio-
nea de a se conformă pe data tuturor condi-
țiuniloru recerutu de legea, ce — multu in dô-
ne sêu trei septemai va fi sanctionata si pu-
blicata!

Dupa tôte acéstea noi nu potemu, decătu
inca o data a salută fericitele progrese si suc-
cese ale institutulu romanu de ascuratiuni
„Dacia“ din Bucuresci. —

Legea de presa ungueresca.

Intré tôte doctrinele de statu, incepundu
dela cele ale idealisticulu Platone si descen-
diendu pana la cele ale demagogiei mai recente,
nici un'a n'a fostu atătu de condemnata, ca
doctrin'a lui Machiavelli, dezvoltata in re-
numitulu seu opu „Il Principe“. Pentru câ do-
ctrin'a acésta a prochiamatu principiulu, câ in
potitica moral'a n'are locu, sustienendu câ
acol'a care pré campulu politicu vre se ajunga
scopuri mari, pentru realizarea acestora pôte
se intrebuintie die ori-ce midiloece, moralimto
permise si nopermise, dupa proverbial'a de-

visa a Iesutiloru: „Finitis sanctificat media.“
scopulu santiesce midiloece. Insa imprejură-
rile intre cari, si scopulu pentru care a scriu
Machiavelli pre „Principele seu, mai departe
sistem'a de guv nrare (autocratica, patriar-
chale) din evulu mediu, si in fine tendintiele
politice ale ascurateceloru popora de pre-
atunci, explica si chiar acusa in parte do-
ctrin'a renumitulu Machiavelli, din care cauza
multi invetiatori de statu l'au si aperatu, mai
splendidu de câtu toti celebrulu Macaulay.
Dar dela Machiavelli pana acuma au trecut
trei secli, si dela inceputulu secului curinte
pana astadi, s'a dezvoltatu statulu modernu,
de a câru suprema misiune se sustiene: apli-
carea principioloru morali in politica si prin
acésta fericirea locuitoriloru, sêu cum se dice
a civiloru statulu.

Apoi statulu modernu nici nu s'a opritu
acel, la aplicarea morali in viétia publica si
la bunastarea zivatitii, ei a mersu mai do-
partu si a decretatu de „Conditio sine qua
non“ participarea civiloru in organizarea si
dirigerea statulu, adica „constitutiunismulu.“
Acésta Conditio sine qua non, pro care po romania,
trebu se o dicomu — absolutu, adica un'a de
la carea nu se pôte dispensă, se radima pre
opiniunea publica; era opiniunea publica, nu
se pôte formă si lumina fora publicistica,
adica fora desbateri in publicu prin cârti si
brosiure, sêu prin asiă numitele gazete, carea
insa nu este possibile fora libertatea cugetulu.

Tôto stamele adeveratu constitutiunali
deci au prochiamatu in codicele loru consti-
tutiunali — libertatea de presa. Astfelu si ma-
giarii la 1848, vrendu se tréca si ei de con-
stitutiunali si liberali, au prochiamatu liber-
tatea de presa, anume prin articulu de lege
13 din 1848, enuciandu in primulu paragrafu
cu vorbe pompoșe, câ — „stergendu-se cen-
sur'a preventiva pentru totu deun'a, si restabi-
lindu-se libertatea de presa, totu omulu pôte
se-si comunică cugetelu liberu, pre calea presei,
si le pôte respindă liberu.“ Cetindu acéstu
(antiau) paragrafu din legea de presa, ai
crede, câ Ungaria este Eldoradulu libertății
de presa. Insa cetindu trei siruri mai in colo-
te vedi amaru inielatu, aflandu delocu in alu
treile paragrafu neconsecinti'a legii, câci in
acelu §. se angruma tôte dropturile, prochi-
mate si acordate in §-lu 1; libertatea de
presa devine ilusoria! In paragrafiu 3—16,
se stabilescu atâtea deliecte de presa, si pen-
tru acéstea, respective pentru cei ce le co-
mitu, se decréta pedepse atătu de draconice,
incătu legea de presa ungueresca prin ace-
tea devine unica in felulu seu.

Eu — din grati'a domniloru magiari —
avendu ocaziune aici in espiatoriulu politicu a
face ipre altele si unu studiu comparativu
aupra legii de presa ungueresci si a unora
din strainetate, am adunatu date statistice
despre judecate in procese de presa din stra-
inetate, tocmai forte bune de a fi compara-
te cu ale justitiei magiari, spre a ilustra pe
acésta cum se cade. Resultatulu comparatiu-
niloru ce am facutu — este, câ legea ungu-
resca de presa este — cea mai draconica din-
tre tôte legile de presa, neafandu-se nice un'a
alta lege de presa cu atâtea deliecte de pres-
a si cu asiă de grele pedepse, ca cea croiata
la 1848 de liberalii si chiar revolucionarii
noștri domni magiari. Nu este lege de presa
in lume, care se prevéda d. e. deliectulu „in-
taritării“ pentru turburarea cu fortia a păcii
publice — in acelu intielesu vagu, ca le-
gea nôtra de presa (in §. 9.) si care pentru
acéstu deliectu se decréte pedepsa mas-
simale de doi ani inchisôre si — horribile
dictu, — multea de 1000 fl. — Asemenea nu
existia lege de presa, care pentru calamita-

itinerari din ladele camneloru, au si pornitu
in Iulu prin Sabiu, pentru capotarea con-
cessiunii si a pasportulu, fara de cari nu li
eră tertatu a merge dupa legile militari. Ci
necapetandu concessiune si pasu, au venitu
inderectu, reintorcendu banii si despre cei
spesati dandu socotele. — Acésta potitiune
—dupa ce s'a tienutu tom'a tardin alta con-
ferintia — s'a incredintiatu sergentulu din
Feldru, Gavrilu Popu, si invetiatoriloru co-
munali Florianu Porciu din Rodna si Basilu
Nascu din Feldru, spre a-o duce si astorne
Maiestății Sale, dandu-li-se asemenea bani
pentru spesele de calorita din ladele comu-
nali, cari au si dus'o, luandu-si calea prin Ga-
licia, si au si fost fericiti a-o immanuă in O-
mütz, capital'a Morariei, unde se află Maieșta-
tea Sa I peratulu Ferdinandu, dupa revolu-
tiunea din Viena, intemplata in 6 Octobru,
si crudel'a ucidera a ministrulu de resbelu
Latour; ei n'a urmatu nici o usurare, fara
desfiintarea institutulu de granti'a militare
in Transilvania, si prin urmare si regimete-
loru de Romani li-s'au luat armele, casi Sa
cuniloru, cari le portase in contra tronulu.

Punctele principali din amentit'a su-
plica erău: 1) Luarea dreptulu regale si cur-
gere veniteloru din acésta in fondulu pro-
ventelorulu, din cari cassele comunali nu ca-
petau nici unu cruceru. 2) Privarea grantia-
riloru de dreptulu de proprietate si de a-si face
testamentu. 3) Luarea mai multoru paduri
comunali din partea erariulu militare. Cele-
late puncte erău de categori'a a dôu'a.

4. In Dec. 1848 ocupandu Ungurii totu
nordulu Transilvantei, si prin urmare fiindu
silitu si regimentulu nostru a se retrage in
Bucovina, am pasesitu si eu Nasedulu, la-
sandu totu ce am avutu in casa vicariale,
afara de mic'a mea biblioteca si pucine pa-
rale, si m'am dusu preste munti in Bucovina,
asiediuandu-me in Campulu-lungu, unde am
sieditu vre-o trei septemane. Capetandu re-
gimentulu ordine de a merge la Cernaui,
m'a provocatu comandantele Urbani, cu se
primescu functiunea de capelanu castrane,
firesce pana la schimbarea imprejurăriloru,
careu eu cu tôta voi'a o am primitu si dusu
pana la capetulu lui Novembre 1849, am-
blandu mai prin tôta Galicia pana la Cracovia
si Bochnia, de unde cu inceputulu lui Decem-
bre, rogandu-me de comandantele trupelor
din Galicia, Hammerstein, ca se fû deslegatu
de acea functiune, carea o am luat numai in
modu provisoriu si propunendu in loculu
meu de succesoru pe Anadimu Popu, fostu ca-
techetu la scolele normali din Nasedu, m'am
reintorsu éra si am continuatu oficiulu meu
vicariale si parochiale, intreruptu mai unu
anu. —

Din cauza câ pentru tristele impreju-
rări s'a fostu luatulu servitiulu militare multi
cari servise câte 25 — 30 de ani, si erau de-
bili, si prin urmare neabili de strapatielu mi-
litari, ér' altii erau capi de familia, ingreunati
cu multime de prunci si prin urmare aveau
noaperta trobuintia a se reintorce a case
dupa nadusirea resbelulu civilu, avendu unu

discursu in asta cauza cu generalulu Kreitner,
mi-am urbatu voi'a de a scrie comandantulu
Carolul Urbani, care se află bolnavu in Iarobeni,
urmatori'a sorisore:

Euer Hochgeboren! *) Es ist Euer Hochgeboren
wohlbekannt, dass dieses Gr. Reg. das erste in Sie-
benbürgen war, welches auf die ung. Constitution zu
schwören sich stets geweigert, gegen die Union Sieben-
bürgens mit Ungarn und das ung. Ministerium zum
ersten mal protestirt, und das nach Ungarn ausmar-
schirte Bataillon sich offen erklärt hat, nicht gegen die
Croaten, ihre Waffenbrüder, fechten zu wollen. Die Un-
garn haben dies alles gewusst, daher Nassod und den
Grenz-Bezirk nach dessen Occupirung geplündert, die
zu Hause gebliebenen hart unterdrückt, und zuletzt
Nassod, die Hälfte von Rebristora und Feldra in Asche
verwandelt. Dies alles leiden die Grenzen mit Geduld
und Standhaftigkeit. Die Ueberzeugung, dass sie für
die gerechte Sache litten, und ihrer Pflicht treu blieben,
beruhigt sie und nur eins ist, was ihr Herz drückt, dass
sie nicht das Glück hatten an die Wiedereroberung
ihres Vaterlandes Antheil zu nehmen. Auch sind die

*) In traducere: Hustrissime! E cunoscutu bine
Ilustrății Vostre, cumca acéstu regimentu de grantia
a fost celu de antaiu in Transilvania, care a denegatu
statornicu a jură pre constitutiunea magiara, a prote-
statu mai antaiu contra unirei Transilvaniei cu Ungaria
câtu si contra ministeriulu magiari, si cumca batalio-
nulu mersu in Ungaria a declaratu publice, câ nu
voiesce a luptă contra Croatiiloru, socii sei de arme.
Magiarii au seiutu tôte acéstea, pentru aceea Nasedulu
si teritoriiloru grantierescu dupa ocupare l'au de-
predatu, pre cei remasi acasa li-au apesatu forte, si in
urma Nasedulu, diumetate Rebristora si Feldru le-au
prefacutu in cenusă. Tôte acéstea le-suferu grantiaru
cu pacientia si statornicia. Pre ei li-linicesce convinge-
rea, cumca au patimtu pentru caus'a drépta si au re-
masu credintiosi obligamintulu loru, si numai un'a li
apésa anim'a, ca nu au avutu fericirea a luă parte la
reocuparea patriei. Betranii, cari au servitu preste

Alten, welche über 25—30 Jahre dem Feldstande ge-
dient haben, so wie auch diejenigen Grenzer, die mit
Familien belastet und bei der Wirthschaft unentbehrlich
sind, sehr gekränkt, weil man sie jetzt nach dem her-
gestellten Frieden und Räumung Siebenbürgens von den
Insurgenten nicht zu Hause, dem Versprechen ge-
mäss, lässt

Euer Hochgeboren wissen schon, dass diese
Grenzer lang ausrollirt waren und nur in Hinsicht der
bedrängten Monarchieumstände eingereicht sind; die
Berechtigkeit fordert daher diese wiederum in ihren
früheren Stand zu versetzen, und dies um so mehr als
sie ganz entrüthet sind und folglich durchaus nicht
fähig die mit dem Waffenstande verknüpften Strapazen
zu machen. Sind ferner gekränkt auch Jene, deren
Häuser abgebrannt und folglich ihre Kinder auf der
Gasse geblieben. Geruhen daher E. H. zu vermitteln, dass
alle diese zu Hause entlassen werden sollen, und dies um
so mehr, als wenn diese, in den verhängnissvollen Zeiten
der Noth und Gefahr zur Vertheidigung des Vaterlan-
des und der Monarchie aufgebothenen Kräfte, den Fa-
milien und dem Landbaue lange entzogen, so wird ihre
Wirthschaft gänzlich zu Grunde gehen, und dann ausser

25—30 ani in stare activa, cum si acei grantieri, cari sunt
ingreunati cu familie si asiă netrecutu de lipsa la eco-
nomia, sunt necasiti, pentru ca nu se lasa a casa, con-
formu promisiunii, dupace acuma pacea s'a restauratu
si Transilvania s'a curatitu de insurgenti.

Ilustratiua Vostra sciti, câ acésti grantieri de
multu au fost seosi din siulu ostasiloru si s'au bagatu
éra numai cu privire la imprejurăriu monarchiei strim-
torate, si asiadara dreptatea pretinde ca acéstea se se
strapuna érași in starea loru de mai înainte, si acésta
cu atăta mai tare, cu câtu diuși sunt de totu debilitati,
si prin urmare nici cum in stare a face strapatielu ne-
apreunat' cu servitiulu militar. Mai departe sunt neca-
siti si aceia, acaroru case au arsu si prin urmare prunci
li-au remasu pre strata. Binevoiti deci, Hustrissime, a
midiloece, ca toti acéstea se se demisionie a casa, si
acésta cu atătu mai tare, fiindu câ de vor lipsi acéstea
poteri, adunate in tempurle critice, in lipsa si pericu

rea unei autorități, create de lege, să pedepsească cu închisoare până la doi ani și cu muleta de asemenie până la 1000 fl. pe cel care dă apăsătoare convicțiuni sale și opinii publice, sau chiar numai registra într-unu diariu pecelele unui guvern corupt, pecelele și foradelegile ce i le impune cutare reprezentante alu poporului chiar în parlamentu! Nu! Astfelu de pedepși pentru astfelu de delictu nu contine nici unu codice criminalu, espendu numai celu austriacu, creatu în timpul celui mai absolutu *absolutismu* austriacu!

O simpla comparație statistică convinge pre totu omulu despre adevărulu acestu ne-asemenabile draconismu alu legii de presă unguresei. Spre acest scopu reproducu aci numai trei cazuri concrete, respectiv judecate dela unele curți cu jurati din straintate în cauze de presă.

De currendu, anume în 20 martiu a. e., se condamnă în München Redactorulu dela ultramontanulu „Vaterland“ (din numitulu locu) la 10 lune închisoare — pentru 5, di cinci injurii în contra Refundatorulu și Conducătorulu Germaniei de astadi, în contra lui Bismarck, celui mai mare și de Germania mai binemeritatu barbatu modernu de statu. — În lun'a lui ianuaru a. e. unu colaboratoru dela diariulu catolicu „Germania“ (din Berlin,) fu condamnatu la șapte lune arestu, pentru că în iperzelulu seu pentru Papa din Roma onoră pro Imperatulu Vilhelmu cu epitetul de „Spitzbube“ și de omu portatu de nasu de neomulu „Bismarck!“ — Anu toamnă, în Brusela, se condamnă unu patetistulu la optu lune închisoare, pentru șapte delictu de presă, comise într'o brosiura. — Comparandu aceste delictu și pedepsele aplicate asupra autoriloru lor cu delictu care — după legea ungureasă — s'au comis în presă romani din Ungaria și pedepsele aplicate asupra inculpatiloru, și punendu în sine langa olalta persoanele insultate, ti-se redica perii în capu de colosal'a diferință!

Injuri'a în contra Cancelariulu imperiale alu Germaniei se pedepsece cu închisoare de doue lune, era insult'a în contra unui „Kerkópolyi“ și în contra unui „Lónyay“, cari dusera tiér'a aprópe la baneruta și în contr'a corora erá revoltata opiniunea publică, — se pedepsece celu pucinu cu arestu de optu lune și 300 fl. muleta, deci celu pucinu de patru ori mai aspru!

Acestu draconismu alu legii de presă ung. ce lăvesce atâtu de aduncu în publicistic'a nemagiara, *) e condamnatu de spiritulu umanisticu și democraticu alu timpulu nostru astfelu, încotu unu ministru de justitiă, petrunsu de nalt'a sa misiune și totuodată distinsu juristu, cum e Todoru Pauler, a refuzatu a suscepe și respectiv a reintroduce în proiectulu seu de codice criminalu — neumanu dispuestiuni penali ale legii magiara de presă, ci le-a alinatu și relativminte conformatu legiloru de presă din straintate tóte pedepsele de libertate (dorere însa nu și muletele,) reducendu-se la diunetate din celu cuprinse în legea de presă dela 1848, — o eclatante proba despre adevărulu afirmatiunii mele.

Multe, fôrte multe ar fi do scrisu în caus'a libertății nóstre de presă, precum și despre genesa și tendințele ei; însa asi deveni pré lungu, dacă m'asi pune a discute cestiunea în tóte părțile ei într'unu articlu, și

*) Aha! Vedi asiá. Este vorb'a de publicistica nemagiara. Va sê, dica — legea e facuta anume! Red.

asiá me marginescu asta data a face numai inca unele aplicatiuni în privința naturii juridice a delictelor de presă, pentru ca sê vedemu, de ce ele în straintate se pedepsece asiá de linu, era în Ungaria asiá de asupra.

Gloriosei Revolutiuni franceze aro sê multiamăscă omeniea, între alte binefaceri și spiritulu umanisticu ce predomnece în presințe legelatiunea européna. Dela Revolutiunea franceza în côi se apretiescu drepturile și interesu civilorú atátu din punctu de vedere politicu, câtu și eticu-morale și sociale. Subiectivitatea și personalitatea morale a individulu învinge asupra principiulu statulu anticu, dupa care omulu erá mai numai instrumentulu statulu, și învinge principiulu umanismulu, că omulu are detorintia nu numai *contra statu*, ci și în precumpenintia *contra sine insusi* și *contra ai sei*, — detorintie pe cari elu, omulu, nu le pote negriji, cu atátu mai putienu i este statulu iortatu a le vatamá — fora i vatamá domnitate a omenéseca. De aci provino și astfelu se splica progresulu ce a facutu legelatiunea criminalu în multe privințe, dela inceputulu secululu curintu, recunoscendu, și sustienendu *colisiunea detorintieloru* și pe terenulu juristicu. De aci provino d. e. caderea detorintiei de marturire unde ca colide cu detorintia de pietate catra familia și cu alte detorintie. Liberarea de sine — simpla — a intemnitatulu, devine nepunibile prin colisiunea cu detorint'a conservării de sine. (În Ungaria de și pentru asemenia casu nu esiste lege pozitivă, nici prasa criminalu, totusi nu se obsera acelu sublimu principiu alu dreptulu; celu pucinu avemu pona astadi esemple de urcare și îngreunare a pedepsei pentru fugariu din carceru.) — Nerespectarea acestoru detorintie e unu atentatu în contra personalității și demnității omulu. Dacă însa este nedreptu, este unu atentatu a vatamá detorintiele morali subiective, cu atátu mai nedreptu și nerationalu este vatamarea drepturiloru și detorintieloru ce are omulu catra sine insusi și totuodată și catra statu. Într'unu statu însa de dreptu și adevératu constituționalu, totu civele onorabile are detorintia morali și constituționalu a-si manifestă sinceru convicțiunea politică, fiindu că numai astfelu se pote formá o adevérata opiniunea publică, absolutu necesaria pentru unu statu democraticu-constituționalu. Căci multe sunt cestiunile, la cari „*vocia poporulu*“, „*comunis opinio populi*“ are sê coréga pre asiá numit'a „*comunis opinio doctorum*“, adeca opiniunele invetiatiiloru și ale filosofiloru. Fora opiniunea publică, și astadi ar turbá d. e. totur'a în pres'a judeciale, în butulu luminei și civilizatiunii secululu nostru și în butulu progresulu juristicu. — Dacă însa este detorintia fie cărui cive a-si manifestă convicțiunea și parerile cu privința la cauzele publice, cu atátu mai vertosu este acést'a dreptulu și detorintia forulu opiniunii publice, adeca a publicisticii. Publicistic'a deci esprimendu-si opiniunea cu privința la cauzele și institutiunile publice, și-implinescu numai detorintia și misiunea sa. Cine însa și-implinescu detorintia și misiunea cu onore și dupa convicțiunea sa, acel'a — lucrandu în buna credință, nu comite fapta subiectivminte punibile, pentru că criteriulu faptei punibile este *intentiunea rea*. Si fiindu că legiutoriulu intieptu și liberalu în thesi nu supune din partea forulu opiniunii publice intentiuni și priori role, și chiar supunendu, dar sciindu că calitatea intentiunii — mai alesu la crimele asiá numite formali, precum sunt tóte delictu de presă, a rare ori și greu se pote stabili cu

securitate, — olu, legiutoriulu umanu și liberalu, tóte aparițiunile publicisticii, cari autoritatea statulu, eventualminte óro care persóna privată le-ar privi de fapto punibile, le reprime linu și în celu mai crutiatoriu modu, în casuri mai putienu gravi sê numai cu confiscatiune (mai vertosu în Belgia.) Din acestu motivu se și califica tóte aparițiunile publicisticii gravaminate — de *delictu* și nu de *crime*. Respectat'au însa compatriotii nostri magiari aceste postulate ale dreptulu criminalu filosoficu și ale umanismulu? Avut'au denzii loialitatea, a supune din partea nostra patriotismu și virtute civile și a nu anatemisá tóte dreptu nóstre cerintie și aspiratiuni și lupt'a nóstra pentru aceste și pentru dreptulu nostru de existință și dezvoltare nationalu — de aspiratiuni și tendințe resturnatorie de statu? — La aceste întrebări respunde negativu draconismulu legii de presă și grelele pedepse, la cari fi osendita publicistic'a romani și preste totu cea nemagiara. — (Ei dar compatriotii magiari, preocupati fiindu de reu-priceputulu interesu alu egemoniei lorú nationali, n'au sciutu, sêu n'au vrutu sê scia că sê la creiarea legii de presă au urmatu — facia de nationalitate nemagiara — doctrin'a lui Machiavelli, adeca doctrina politică, carea a condamnat'o în scriptele sale politicu și filosofulu lorú b. Eötvös, ale cărui cugeto asupra lui Machiavelli mo indemnara, a amintit'a inceputulu acestu articlu despre condamnarea doctrinei renumitului barbatu de statu alu Italiei.) —

Pre langa aceste scaderi materiali, legea ung. de presă mai are multe neconveniente și formali, între cari cele mai essentiali sunt, modulu constituirii jurulu și alu procederei la acuzare. Asupra pretinselor delictu comise în contra magiiloru judeca mai numai *magiarii* și înca — personificandu-li natiunea în justitiă, apoi ei figuredia sê ca acuzatori și ca judecatori. Va sê dica ei procedu și judeca în *cauze proprie* asupra inculpatulu, adeca asupra celui ce pretensivminte ti-a atacatu. — A judecă însa în cauze proprie nepreocupatu și dreptu, este ceva aprobe absolutu neposibile, căci este unu actu, la care omulu — în urm'a slabitiuniloru sale innasoute, nu pote sê fia nepreocupatu de interesu sale proprie!

Nu! Principiulu: „*Nemo in propriis causis iudex esse potest*“, care stramosii nostri l'a redicatu de principiu supremu și conducetoriu în legelatiunea lorú, și care tóta lumea l'a adoptatu și sancționatu de atare, — acestu eternu principiu se basedia pre unu fundamantu moralminte adevératu și dupa dreptu și dreptate neat-cabile, și tóte rezervatiunile în contra aceluia sunt numai sofisme, cari — în butulu ori cărui legi positive și în butulu legii despre unitatea și nedespartibilitatea natiunii magiara — disparu în faci'a dreptății, precum dispare cetti'a în faci'a luminei soarelui, pentru că: „*ius positivum sub tutela juris naturalis est*“, și va fi în eternu și protutindencia. —

Vatin, în 21 aprile n. 1875

Gruia Murgu Liuba.

Dela Diet'a tieriei.

În ședința de joi, 22 l. e. s'a votatu atátu în generalu câtu și în specialu, din nou cerut'a indemnitate, adeca pan' cu prim'a iuniu a. e. desi n'au lipsitu voci din stang'a estrema, cari sê recomande respingerea acestu proiectu alu ministrulu finantiiloru, de ora ce est'a nu mai presenta Dietei o programu speciale, cum intentiunea a restabiliu bilantiulu în cass'a statulu, și de ora ce politic'a

regimulu actualu înca nu promite delaturarea reiloru ce bantue tiér'a preste totu și cari au adus'o la sapa de lemnu. —

Dupa aceea s'a continuatu, deșbatutu și votatu întregu proiectulu de lege despre reorganizarea din nou a judecatoriloru de prim'a instanță. Propunerile de modificări se întielege că n'au potutu lipsi, dar turm'a de mameleci le-a respinsu. Însemnânu aci că la §. 3 s'a primitu modificatiunea precisatoriă a lui E. Eötvös, că adeca dispuestiunile de disponibilitate ale acestei legi nu se pot aplicá și asupra procuratoriloru regesei. Asemenia e de notatu că la propunerea lui P. Hoffmann s'a enunțiatu, că dispuestiunile legelatorie essistinti și cari se suspindu provisoriminte priu proiectulu de sub discussiune, dupa șioirea reorganizării érași au sê fie valabili. —

În urma se respinsu proiectulu lui A. Csiky, care cerea ca donatiunea Maiestății Sale, facuta asilulu de honvodi, sê se inarticulodic; acést'a se respinsu pentru că atari donatiuni de caracteru privatu nu pot fi inarticulate fora scirea și convoirea pro-alabile a Maiestății sale. —

Mai e de însemnatu, că tabl'a boieriloru a votatu dejá proiectele de lege pentru dările nótre fora ce-va modificări essentiali și în ședința de astadi a deputatiloru s'au retramesu acestora prin nuntiuu boierescu. Cu atát'a ședința se inchia. —

Vineri, 23 l. e. s'a discutatu în Cas'a deputatiloru asupra raportulu comisiunii de petitiuni, care se și primt. —

Sambata, 25 l. e. dupa cele formali și dupa unele interpelatiuni de interesu secundariu, I. Madarász presentă unu proiectu de lege pentru înfrunarea usurariloru, și apoi luă cuvintulu V. Babesiu.

V. Babesiu — amintindu mai pre largu, cumca deputatii din fostulu confiniu militaré înca sub 11 maiu 1874 au substernutu unu proiectu de resolutiune pentru vindecarea greleloru gravamine ale poporatiunii acelorú părți — spune că acelu proiectu înca n'a venit sub discussiune, dar nici nu s'a întetit din partea propunetiloru, din caus'a că acel'a au priceputu, cumca spre deslegarea cu folosu a unei cauze măcar câtu de drepte, se receru imprejurări favorabili, apoi propunetorii au prevediutu și au și asteptatu schimbări în politic'a internă; astadi reconoscu că ar fi supremulu timpu de a solicitá deslegarea; de óra-ce înca astadi acea propunere în modulu cum s'a propusu, pentru seurtimea timpulu, nu se mai pote desbate și deslegá, propunetorii considerandu totusi important'a și urgent'a și dorint'a espressa a poporatiunii pentru vindecarea gravaminelorú insirate în propunerea de resolutiune de anu, au trebuitu a se îngriji de unu altu modu, posibilu între imprejurările de astadi; spre acestu scopu, impreuna cu colegii sei din fost'a granitiă militaré face urmatoriulu *Proiectu de resolutiune*:

„Considerandu, că înca nu s'a pusu la ordinea dilei spre desbatere proiectulu de resolutiune, ce subinsemnatiu lu-presentesaramu Dietei înca la 11 maiu 1874, pentru vindecarea gravaminelorú celoru multe și grele ale poporatiunii din fostulu confiniu militaré — ér acú nici că pote sê se doslege cu succesulu doritu și dupa modalitatea recomandata de noi, de ora ce Diet'a are sê se inchida peste scurtu tempu; —

„Considerandu înso și aceea că atátu interesulu respectivei poporatiunii și a patriei, câtu și detorint'a guvernulu ceru cu întetire vindecarea drépta și ecitabile a acelorú gravamini, —

der Lage, die dem Grenzvolke obliegende Pflichten zu erfüllen, da es wohlbekannt ist, dass deren Erfüllung nur bei einem blühenden Zustande ihrer häuslichen Verhältnisse möglich sei.

Entschuldigen E. H. meine Freiheit und nehmen die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung, mit welcher zu verbleiben die Ehre habe

E. H. Psmiszl, 5. August 1849

Macedon Papp, mp.
bischöflicher Foran Vicar
und provisorischer
Regiments-Caplan.

Acésta scrisore a avutu acelu rezultate îmbucuratori, că toti cei betrani și slabi, cum și capii de familie, și cei a carora case, fusera arse, s'au alesu și tramesu acasa sub conducerea locotenentulu Ioanu Vasilichi.

Reintorcandu-me cu inceputulu lui Decembre 1849, adeca mai la anulu, a casa în Naseudu, am aflatu biseric'a arsa, cas'a vica-

renu așezare a patriei și a monarchiei, multu tempu dela familie și agricultură, — atunci economi'a lorú se va ruiná de totu și asiá nu vor fi în punetiunea a implini obligatiunile, ce jacu pre umerii poporulu granitiarésu, fiindu bine cunoscutu, cumca implinirea acelor'a e posibilu numai prelanga o stare infloratoriă a referintieloru lorú casnice.

Escusati, Ilustrissime, libertatea mea și primiti așezare a destiinei mele reverentia, cu care am onóre a romané

Alu Ilustritati Vóstre, Psmiszl 5 augustu 1849

Macedon Papp mp.
vicariu eppescu for. și cap.
provisoriu de regim.

riale, grajdurile și gradin'a într'o stare de totu ruinata, fara usie, fara ferestre și padimentu, ma într'o chilta am aflatu o gropa mare afundu sapata, pare-mi-se în sperare, că vor așá bani. Din mobilie, cu tóte că numai în anulu precedentu le-am fost gatitu tóte nóne, pentru tóte cinci chiliele, n'am aflatu nici barem unu scaunu; gradin'a fara garduri și ultóne, dest puse numai în anulu precedentu. Acésta stare vandalică, osebitu înse biseric'a dearsa împreuna cu tóta comun'a, și colibutiile facute în pripa de bietii ómeni pre gradini îndoreptulu caselorú dearse, m'a miscatu întru atátu, de am plansu ca profetulu Ieremia pre ruinolu Ierusalimulu pustiitu de Nebuchodonosor u.

Ce am trebuitu dara sê facu? — Cas'a sê-o punu întru o stare locuivora, mobilele barem cele mai neapertate de lipsa sê mi-le facu, cladirile economice sê le reparadiu, gradin'a sê-o ingradescu și în loculu oltóneloru celoru rupte și taiate, parte de betie și tievi de pipa, parte pentru focu, sê punu altele, cari tóte pre incetulu le-am și ispravitu; osebitu înse cas'a o am pusu în stare cu totulu nóne, asiá câtu numai candu s'a edificatu de nou a ost asiá, gradin'a o-am implutu cu oltóne fe cele mai nobili și biseric'a fiindu de materialidolu o-am acoperitu cu s'cauduri de ocamdata, ca sê avemu undé tien é cultulu divin.

În primaver'a anulu 1850 promitiendu-ni colonelulu Urbanu midlocirea trebui-

tiouse sume dupa planulu și proiectulu spese-loru, facutu de oficialulu despartimentulu edile, de 18000 fl. m. e. s'a pusu fundametu la o biserică nóne pre gradin'a lui Dumitru și Ioanu Pradanu; și necapetandu se sperat'a suma — afara de 200 fl. donati de numitulu colonelu — nu s'a potutu continuá edificarea.

Numitii proprietari ai gradinei s'au despagubitu mai tardiu prin o casa cu gradina, fosta a besericei, cum st cu o alta gradina din capulu statulu și cu unu pamentu din portiunea canonică, și asiá gradin'a pre care se afla fundametu besericei — care dóra se va continuá — a remasu în folosirea parochulu.

În a. 1850 lun'a lui Sept. am tienutu saboru pentru alegerea episcopulu, în loculu episcopulu Ioanu Lemeni, care în urm'a evonimentel'oru fatali a fost silitu a-si dá resignatiunea, și dupace pluralitatea voturiloru s'a concentratu în persón'a vicariulu din Selagiu, Alesandru Siulutiu, am mersu la Blasiu cu deputatulu clerulu, Clemente Lupsiac, parochulu din Rodna și Ioanu Stefanu, not tractuale și parochulu Budaculu, și unde apoi prin voturile a întregu clerulu diocesanu s'a alesu primo locu Alesandru Siulutiu, secundo locu Constantinu Alutanu, canonicu, și tertio locu Constantinu Pappalvi, vicariulu, Hatiogulu, cari și fusera propusi Maiestății sale imperatulu prin comisarii ad hoc Basiliu Erđel, episcopulu gr. cat. alu Orádii-mari și Carol Gebbel, consiliariu guverniale.

Cu acésta ocașiune binevenita m'am contielescu cu fratii vicari ai Hatiegulu și Fagarasiulu, const. Pappalvi și Ioanu Chirila, ca sê dânu una suplica guvernulu pentru redicarea salariiloru vicariali, cari din tempulu devalvatiunii remasesu totu numai 120 fl. pre anu, desl' la tóte bransiele, ma chiar și la preotii rom. cat., cari si-trageau salariu totu din acestu fondu, se redicaru în m. e. adeca în locu de 300 v. vienesa la 300 m. e. Suplic'a s'a compusu de vicariulu Hatiegulu în limb'a latină, s'a subscrisu de toti trei și immanuarea ei guvernatorelu civilu și militaré Ludovicu Wohlgenuth s'a incredințiatu compunetoriulu, care avendu a calatori pre la Sabiu a sê predat'o în man'a numitului guvernatoré. Acést'a, convingendu-se despre adevărulu dateloru din suplica, a recomandat-o episcopulu rom. cat. din Alba-Iulia, ca inspectorelu supremu alu fondulu religunarú, care a respunsu guvernatorelu, că din fondulu reli. iunei nu se pote, fiindu acést'a îngreunatu cu fôrte multe detorie, înse fiindu numitii vicari toti trei gr. cat. și fondulu bobianu pentru gr. cat. destulu de mare, sê li-se urce din acést'a, din care apoi s'a sê resolutiu pentru unulu 150 fl. v. adeca 60 fl. m. e., fiindu că mai multu nu concede testamentulu episcopulu Bobu și asiá am fost siliti a ne îndestulá sê cu acést'a.

(Va urmá.)

„Subînsemnării ni luăm voința să propunem, atât în interesul patriei cât și al populației reprezentate prin noi, ca:

„Onorata Casa reprezentativă să binevoiescă a enunța în forma de rezoluție, ca proiectul nostru de rezoluție de la 11 mai 1874 să se stradă guvernului patriotic spre acel scop, ca conștinții miniștri să vindică din acele gravamini, cele ce s'ar pot în cerul lor de activitate; în câtu inse vindicarea gravaminelor ar cere studiere mai afundă și informațiuni mai detaliată, acestea să se castige și esecute în modulu corespunzător; în urma apoi în câtu ar filipsa și de dispusețiuni legelatorice, conștinții domni miniștri să prégătască proiectele de legi ce se receră și să le prezente Dietei îndată la începutulu sesiunii viitorie. —

Subînsemnati: *V. Babesiu*, reprezentantele cercului Besereca-alba; — *Dr. Michailu Politu*, reprezentantele cercului Panciova; — *Dr. Lazaru Costici*, reprezentantele cercului Titel; *Traianu Doda*, reprezentantele cercului Caransebesiu.

Atât proiectulu de lege a lui Madarasz cât și proiectulu de rezoluție a lui Babesiu se vor tipări și pune la ordinea zilei. —

Dupa acestea se prezentara reportele mai multor comisiuni și apoi se trecu la desbaterca generală asupra codicelui comercial.

Desbaterca generală fu scurtă, căci toate partilele magiare se pronunțara pentru proiect; se primi deci acestu proiectu îndată ca base a desbaterii speciale și se votara 152 de și foră dificultate. — Cu atât a sediti' a se redică. —

Varietati.

(Necrologu.) Multu inbitulu și adeversutulu nostru parinte sufletescu *Iosifu Cratiunescu*, luni în 31 martiu st. v. s'era la 7 ore, dupa unu mormbu de 10 zile, în alu 63. anu alu vietiei și alu 39. alu fericitai sale casetorie și pastoriri sufletesci, si-dece sufletulu în man'a creatorelui; era astadi dupa sant'a liturgia — la espres'a dorintia a întregai comune bisericesci i-se asiedia cadavrulu în curtea bisericeii langa fie-iertatulu seu parinte și fostulu nostru parochu *Georgiu Cratiunescu*, și langa — abia anu — reposatulu seu ginere *Georgiu Morariu*, fostu parochu în Jadani. — Vieti'a cea plina de activitate a acestui bravu și neobositu barbatu este plina de merite. Ca parinte de familia, si-a doveditu conștinția de obiamarea sa din destulu prin aceea, că cu neconsolabilea sa socia *Elisaveta*, nascuta *Descu*, sciura dă creșcere cuviintiosa și romanescă la 4 fii și 3 fete ale lor, era ca pastoriu sufletescu și romanu adevratu, are acelu nedisputaveru meritu, că dînsulu inca înainte de 38 de ani — în calitate de catichetu, esortatoru și apoi ca directoru locale — a avutu curagiulu sub despoti'a ierarhia sorbescă de pe atunci, — cu desconsiderarea necesurilor și neplăcerilor urmate din persecutiunile ce i-se fecere din partea acelei'a, a eliminat din școl'a locale limb'a cea sorbescă și a introduce cea romanescă, și prin acest'a ne-a scapatu de nefericit'a sôrte, ce a ajunsu pre frati nostri romani din mai multe părți, cari în mare parte figuredia astadi de serbi. Asemenea de atunci în coci' pana la sfârșitul vietiei sale — în toate luptele politice și bisericesci — pururea l'am vedutu în fruntea noastră, luptandu-se pentru binele patriei, natiunei și bisericii sale. — Cu totu dreptulu potemu dara dice, că prin reposarea acestui bravu barbatu, nu numai veduv'a preotăsa a perdutu pre celu mai credinciosu și ingrigitoriu sociu; fii și fișelesale pre celu mai bunu și iubitoriu parinte; biseric'a pre celu mai devotu servitoriu, și natiunea pre unulu din cei mai bravi și veterani fii si anteluptatori și sei. Lu-plangu deci neconsolabilea sa socia *Elisaveta n. Descu*, doisoisii și fii *Georgiu Cratiunescu*, protopopu în tractulu Hasiaciulu, *Vladu Cratiunescu*, jude regescu în Cubinu, *Alexandru Cratiunescu*, preotu în Chinesu și cu sociile lor, *Iosifu Cratiunescu*, diurnistu la judeciulu reg. din Cubinu, și fișele *Emilia*, maritata *Gi-chiu*, *Anca*, maritata *Fizestianu*, cu socii lor preoti, și *Elena* veduvita *Morariu*, o multime de neamuri, amici și conșcuti din locu și de prin prejuru, toti fii și fișelesale și întreg'a comuna fara de osebire de confesiune și de naționalitate, cari toti si-manifestara amoreza, stim'a și reverint'a catra acum reposatulu prin petrecerea și asistarea la actulu de înmormentare. *Fie-ți țierina usioră, și memori'a binecuvântata!* —

* (Abilitare.) La 28 l. c. st. n. a depusu esamenole de profesore la facultatea filologică din Bpesta dlu *Vasilu Mundreanu*, profesore suplinte în Caransebesiu, și s'a abilitatu de a propune filologia classica pentru întregu gmnasiulu — I dorim succesu pe a esta cariera dlui *Mundreanu*, ér fratiloru grantiari și do rimu ca în celu mai scurtu tempu să li succeda a infinti' în Caransebesiu una gmnasiu romanescă. —

»DACIA«

SOCIETATE GENERALA DE ASECURARE IN BUCURESCI.

A trei-a Dare-de-Séma

despre operatiuniloru Societății de la 1. ianuaru pana la ultim'a decembre 1874.

COMPTUL PROFITELOR SI PERDERILOR.

VENITE		ESIRI.	
Sectiunea Incendiului:		Sectiunea Incendiului:	
Reserv'a Premiilor din assecurari neespirate din anul trecut și a celor pentru anii urmatori	1.988,019-66	Premie pentru reasecurari cedate, minus Ristorni	314,131-87
Reserv'a Daunelor din anul trecut	46,297-—	Daune și spese de constatare din afaceri directe și indirecte, minus partile reprimite prin reasecurari	1.106,181-88
Premie din afaceri directe și indirecte realitate în anul curent, minus Storni	3.773,203-30	Provisiuni platite, minus cele reprimite pentru reasecurari	561,060-29
Tasse realitate, minus Storni	26,474-74	Reserv'a premiilor pentru assecurari neespirate și a celor pentru anii urmatori	2.981,004-14
	5,783,994-70	Reserv'a pentru daune pendinti, minus partile reasecuratorilor	69,208-23
Sectiunea Grindinei:		Sectiunea Grindinei:	
Premie din afaceri directe și indirecte realitate în anul curent, minus Storni	984,190-13	Premie pentru reasecurari cedate, minus Ristorni	199,004-53
Tasse și spese, minus Storni	39,382-99	Daune și spese de constatare din afaceri directe și indirecte, minus partile reprimite prin reasecurari	710,429-94
	1,023,573-12	Provisiuni platite, minus cele reprimite pentru reasecurari	96,276-84
Sectiunea Transportului:		Sectiunea Transportului:	
Reserv'a Premiilor din anul trecut	55,260-30	Reserv'a pentru Daune pendinti, minus partile reasecuratorilor	1,885-90
Reserv'a Daunelor Simile	54,525-—	Premie de Reasecurari cedate, minus Ristorni	310,476-—
Premie din afaceri directe și indirecte realitate în anul curinte, minus Storni	1.438,604-45	Daune și spese de constatare din afaceri directe și indirecte, minus partile reprimite prin Reasecurari	752,823-35
	1,598,389-75	Provisiuni platite, minus cele reprimite pentru Reasecurari	235,299-92
Sectiunea Vietiei:		Sectiunea Vietiei:	
Versamintele Asociatiunilor	471,262-35	Reserv'a Premiilor pentru assecurari neespirate	116,204-19
Premie pentru Contra-asecurari	116,294-47	Reserv'a pentru Daune pendinti, minus partile Reasecuratorilor	73,609-32
Tasse de administratiune	104,708-95	Sectiunea Vietiei:	
Tasse de politie	11,375-50	Averea celor 14 grupe de Asociatiuni	360,312-35
Anticipatiuni scadiute	8,862-03	Daune din Contra-Asecurari	7,722-98
	712,508-30	Provisiuni platite	60,473-90
Sectiunea Centrala:		Sectiunea Centrala:	
Saldul profitului din anul trecut	206-68	Reserv'a pentru Asociatiuni	110,950-—
Profit la efecte	29,966-56	Reserv'a Premiilor de Contra-Asecurare	76,461-83
Interese și venituri din imobili	248,842-22	Reserv'a pentru Spese de Administratiune	28,642-53
Tablitie de casse și alte venituri	16,786-15	Reserv'a pentru Daune pendinti din Contra-Asecurari	1,301-27
	295,801-61	Sectiunea Centrala:	
	9,414,262-48	Interese cuvenite pentru actiunile Societății	240,000-—
		Amortisament din Spesele de Fondatiune	47,967-64
		Simile din Mobilar pentru uzare	3,873-97
		Apunamente, Jetone de presentia și Remuneratiuni	160,945-94
		Spese de Caletoria	44,118-52
		Registre, chartie, imprimate și inserate	48,615-02
		Chirii	20,650-93
		Contributiuni	2,522-48
		Spese de poste, spese generali și alte cheltuieli	84,656-95
		Spese pentru Imobili	1,255-57
		Interese cuvenite la Asociatiuni sect. Vietiei	34-420-—
		Saldul drept Profit	666,493-02
			8,853,848-78
			560,413-70
			9,414,262-48

BUCURESCI IN 31 decembre 1874.
6 aprile 1875

COMPTABILITATEA CENTRALA:
G. I. TECLU

Al. Orescu m. p.

Essaminat conform Art. 32 din Statute și aflat bun.

REVISORI:
Dimitrie H. Pantale m. p.

DIRECTIUNEA SOCIETATII „DACIA“:
A. VORELL m. p.

Th. M. Galitia m. p.

COMPTUL BILANTIULU PRO ULTIMO DECEMBRE 1874.

ACTIV.		PASSIV.	
Cassa (numerar)	281,220-95	Fondul Actiunilor	3,000,000-—
Simile (numerar aflatu la Bancheri esteri și la Representantie interne și externe)	264,004-02	Fondul de Reserva din Profite	179,107-34
Efecte (Obbligatiuni domeniiali, rurale și comunale)	1,266,067-32	Interese de Actiuni restanti neredicate	33,414-67
Imprumute pe Ipoteca	337,000-—	Dividende simile	2,370-—
Imprumute pe Amanet	254,440-13	Anticipatiuni nesocotite din sect. vietiei	18,250-65
Politie (Cambii)	97,716-40	Averea celor 14 Grupe de Asociatiuni	360,312-35
Imobili:		Interese la celelasi	34,420-—
a) Casa din Piata Teatrului	285,000-—	Reserv'a premiilor pentru assecurari neespirate și a celor pentru anii urmatori Sect. Incendiului	2,981,004-14
b) Palatul Societății aflatu în Construct	631,362-96	Reserv'a Premiilor pentru assecurari neespirate din Sect. Transportului	116,204-19
Debitori	1,558,689-92	Reserv'a pentru Asociatiuni Sect. Vietiei	110,950-—
se scade Creditori	326,813-15	Reserv'a pentru Premie de Contra-Asecurari Sect. Vietiei	76,461-83
Spese de Fondatiune	143,902-93	Reserv'a pentru Spese de Administratiune Sect. Vietiei	28,642-53
Mobilar	34,865-76	Reserv'a pentru Daune pendinti din Sect. Incendiului	63,208-23
Vaghi și alte Creantie pentru Premie	2,758,827-88	Reserv'a pentru Daune pendinti din Sect. Grindinei	1,835-90
Material de valore și Tablitie de Casse	55,221-—	Reserv'a pent. Daune pend. d. sect. Transp.	73,609-32
	7,641,506-12	Reserv'a pentru Daune pendinti din Contra-Asecurari Sect. Vietiei	1,801-27
		Saldul drept profit	560,413-70
			7,641,506-12
		Impartirea profitului:	
		20% pentru Fondul de Reserva din profite	112,082-74
		15% pentru Indomnisirea Membrilor Consiliului de Administratiune	84,062-06
		11% Tantiem'a cuvenita Comissarilor Directiunei și Directorelui	61,845-51
		Dividenda la 6000 Actiuni 10% la Capitalul platit	300,000-—
		Priso de beneficiu pentru anul viitor	2,623-39
		Totalulu profitulu ca mai sus	560,413-70

BUCURESCI in 31 decembre 1874/6 aprile 1875.

COMPTABILITATEA CENTRALA:
G. I. TECLU m. p.

REVISORI:
Al. Orescu m. p.

Essaminat conform Art. 32 din Statute și aflat de bun.

Dimitrie H. Pantelli m. p.

DIRECTIUNEA SOCIETATII „DACIA“:
A. VORELL m. p.

Th. M. Galitia m. p.